

Απαράδεκτα τα σκληρά μέτρα και χωρίς διέξοδο ανάπτυξης

Αν καταρρεύσει η οικοδομή και τα άλλα κατασκευαστικά έργα, κινδυνεύει με κατάρρευση η οικονομία, τόνισε ο πρόεδρος του ΤΕΕ **Γιάννης Αλαβάνος** κατά τη συνέντευξη Τύπου που δόθηκε με αφορμή την κρίση στον τεχνικό κόσμο και τις προτάσεις του ΤΕΕ - που επεξεργάστηκε μαζί με τους φορείς των μηχανικών και της βιομηχανίας- προς την κυβέρνηση, για τη στήριξη του κατασκευαστικού τομέα.

Ο πρόεδρος του ΤΕΕ σημείωσε πως η συνέντευξη αυτή έρχεται σε συνέχεια με τις θέσεις που πρόσφατα έχει ανακοινώσει το ΤΕΕ για τη βιομηχανία, την ενέργεια, τις τεχνικές υπηρεσίες στο δημόσιο τομέα, τη μισθωτή εργασία, το περιβάλλον, τις μεταφορές, την απασχόληση, το φορολογικό, το ασφαλιστικό, την Παιδεία. Ολοκληρώνε-

Αν καταρρεύσει η οικοδομή

ται έτσι ένα πλέγμα παρεμβάσεων που σχετίζονται άμεσα με την ανάπτυξη.

Ο Γ. Αλαβάνος υπογράμμισε ότι προβλήματα άσκησης επαγγέλματος δεν αντιμετωπίζουν μόνο οι δημόσιοι υπάλληλοι μηχανικοί που θίγονται κάρια από τα μέτρα και οι μισθωτοί μηχανικοί που χάνουν θέσεις εργασίας και αυξάνεται η ανασφάλεια και οι ελαστικές σχέσεις εργασίας. Πολύ μεγάλα προβλήματα εργασίας αντιμετωπίζει και το 53% των μηχανικών που λειτουργεί με τις άλλες κατηγορίες ως συγκοινωνούν δοχείο. Το 2009 οι μηχανικοί ελεύθεροι επαγγελματίες δήλωσαν κατά 22% μικρότερο ακαθάριστο εισόδημα σε σχέση με το αντίστοιχο του 2008 από τη δράση τους στον ιδιωτικό τομέα, ενώ 47 στους 100 μηχανικούς που είχαν δηλώσει έσοδα από ιδιωτικές εργασίες την τριετία 2008 - 2009, δεν δήλωσαν έσοδα το 2009. Η κατάσταση, από τις αρχές του 2010, εμφανίζεται να επιδεινώνεται ραγδαία. Ο κίνδυνος κατάρρευσης της οικοδομικής δραστηριότητας, που αφορά νέα και κυρίως υπάρχοντα κτίρια, την επόμενη διετία είναι ορατός με τα μέτρα που έχουν ληφθεί και αν δεν ληφθούν μέτρα στήριξης του τομέα. Όπως τόνισε, ειδικότερα, «η οικοδομή, οι κατασκευές, είναι αυτές που ανακυκλώνουν πιο γρήγορα

το χρήμα από οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα. Η οικοδομή είναι αυτή που δημιουργεί ένταση εργασίας. Μία θέση απασχόλησης σε μία κατασκευή δημιουργεί δύο παράλληλες θέσεις εργασίας».

Ειδική αναφορά έγινε στις διατάξεις του ΓΟΚ, που δεν ανακλήθηκαν, και στην εγκύκλιο του ΥΠΕΚΑ 1/2010, η οποία αναδεικνύει το έλλειμμα (χρονικό και χρηματοδοτικό) στον πολεοδομικό σχεδιασμό, αλλά και το χρόνο, παρέμβασης του ΣτΕ, η οποία θα πρέπει να γίνεται έγκαιρα και προληπτικά. Γενικότερα, η ανασφάλεια Δικαίου, η ασάφεια και πολυπλοκότητα της νομοθεσίας είναι θέματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν άμεσα.

Επιπρόσθετα, από τις αρχές του 2010 καταγράφεται μείωση και στο ΠΔΕ -σε σχέση με το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του 2009-, που φτάνει στο 16%, κάτι που οδηγεί σε περαιτέρω αύξηση της ανεργίας στον κατασκευαστικό κλάδο και τη βιομηχανία, που άμεσα ή έμμεσα σχετίζεται με αυτόν.

«Χρειαζόμαστε ρυθμό ανάπτυξης 5% προκειμένου να διασφαλίσουμε το ποσό που αντιστοιχεί σε τόκους των δανείων που έχει συνάψει η χώρα μας» τόνισε ο πρόεδρος του ΤΕΕ. «Έχουμε άμεση ανάγκη από ανάπτυξη, όχι, ό-

μως, στην κατεύθυνση που είχαμε τα προηγούμενα χρόνια ή αυτή, η οποία τελικά οδήγησε στην κρίση τις υπόλοιπες χώρες της ΕΕ.

Κατά το ΤΕΕ, αυτό που χρειάζεται η χώρα είναι μια στρατηγική αναπτυξιακή πορεία με ορίζοντα 10ετίας, στο πλαίσιο της οποίας θα πρέπει να χαραχθούν ειδικές κλαδικές πολιτικές, και να αξιοποιηθεί το επιστημονικό δυναμικό».

Αναφερόμενος στα μέτρα που εξήγγειλε η κυβέρνηση, ο Γ. Αλαβάνος τα χαρακτήρισε πολύ σκληρά. Αναιρούν -όπως είπε- κατακτήσεις ετών, ενώ η επιλογή τους επιβλήθηκε από κριτήρια ξένα προς τα συμφέροντα της χώρας μας. Ωστόσο, δήλωσε πως «χρειάζονται συμμαχίες σε διεθνές επίπεδο για να αντιμετωπίσουμε την κρίση». Η κριτική μας θα είναι απόλυτα αρνητική όσο δεν αναδεικνύονται προτάσεις διεξόδου από την κρίση, στήριξη της πραγματικής οικονομίας και ανακύκλωση του παραγόμενου πλούτου μέσα στη χώρα και υπέρ της αύξησης της ζήτησης από τους εργαζομένους.

Ειδικά, ως προς την απόφαση να γίνεται στο εξής μια πρόσληψη για κάθε πέντε αποχωρήσεις από το Δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, υποστήριξε ότι είναι μια λανθασμένη επιλο-

Επιμέλεια: **ΝΙΚΟΣ ΠΕΡΠΕΡΑΣ**

νατόν να κινηθεί η οικονομία και είναι δυνατόν ευκολότερα -όσο είναι ευκολότερα- να αποδώσουν τα οικονομικά αυτά μέτρα της Κυβέρνησης. Πιστεύουμε, λοιπόν, ότι πολλές από τις προτάσεις αυτές έχουν ελάχιστο ή μηδενικό δημοσιονομικό κόστος και θα μπορούσαν άμεσα να βοηθήσουν στην ανάκαμψη της οικονομίας».

Ο πρόεδρος του Συλλόγου Πολιτικών Μηχανικών Ελλάδος, **Νίκος Ζυγούρης**, στάθηκε ιδιαίτερα στα χρέη του Δημοσίου προς τους μηχανικούς και τις τεχνικές εταιρείες, που φτάνουν, περίπου, τα δύο δισεκατομμύρια ευρώ, επισημαίνοντας ότι είναι ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα του κλάδου αυτή τη στιγμή. «Υπάρχουν μακροπρόθεσμα και βραχυπρόθεσμα μέτρα, τα οποία μπορούμε να πάρουμε για να τονωθεί η οικοδομή» τό-

βάσεις για μία ισχυρή οικονομία».

Ο πρόεδρος του Πανελληνίου Συλλόγου Αρχιτεκτόνων, **Ευάγγελος Λυρούδης**, υπογράμμισε ότι η οικοδομή είναι μονόδρομος για την ανάπτυξη, έστω και με τον τρόπο που υλοποιείται έως σήμερα. Λείπουν, επισήμανε, τα μέτρα που είναι δύσκολο να τα σκεφτείς και εύκολα να τα πάρεις, τα οποία τα λέμε αναπτυξιακά. «Εμείς ως αρχιτέκτονες» τόνισε ειδικότερα «έχουμε την υποχρέωση να πούμε ότι η οικοδομή δεν πρέπει να σταματήσει. Ακούσαμε κεντρική τοποθέτηση από την κυβέρνηση, να λέει ότι η οικοδομή είναι ένα νεκρό πράγμα, το οποίο δεν παράγει πλούτο και δεν παράγει μέλλον. Εμείς διαφωνούμε. Πιστεύουμε ότι μέσα από την οικοδομή, την αρχιτεκτονική και την τέχνη, παράγεται πολιτισμός, άρα παράγεται πλούτος».

Το μέλος της Δ.Ε. του ΤΕΕ, **Κωνσταντίνος Μακέδος**, στάθηκε ιδιαίτερα στην πρωτοβουλία για την αξιοποίηση των αποθεματικών του ΤΣΜΕΔΕ. «Επειδή έχει αποδειχθεί διαχρονικά, τόνισε, ότι το Ταμείο αυτό είναι υγιές και ήταν και παράδειγμα προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, πρέπει να μπορέσουμε τα αποθεματικά του, με ασφαλή τρόπο και ενεργητικό, να τα πολλαπλασιάσουμε, από τη μια, και, από την άλλη, να παράγουμε δράσεις στην οικοδομή που τόσο πλήττεται αυτό το διάστημα. Είτε αυτό λέγεται ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων, είτε αδήποτε άλλη δράση που θα βοηθήσει βέβαια και όλους τους κλάδους και τα 200 παράλληλα επαγγέλματα που έχουν σχέση με την οικοδομή».

Θα καταρρεύσει και η οικονομία

γή, αφού επιτείνει την απαξίωση του κράτους και δεν συνδέεται με μέτρα αναβάθμισης της Δημόσιας Διοίκησης. Η (απολύτως αναγκαία) ισχυρή Δημόσια Διοίκηση δεν είναι θέμα ποσοτικών. Η προηγούμενη κυβέρνηση στο όνομα του παγώματος των προσλήψεων φέρεται να έχει προχωρήσει σε προσλήψεις - κατά τυχαίο τρόπο και χωρίς προγραμματισμό - πλέον των 200.000 ατόμων στον ευρύτερο δημόσιο τομέα σε πέντε χρόνια, επιβαρύνοντας με δεκάδες δις. τον κρατικό προϋπολογισμό.

Ως προς την αύξηση του ΦΠΑ, τέλος, είπε ότι θα επιδράσει αρνητικά στην ανάκαμψη της οικονομίας, αλλά αυτό δεν είναι το «μειζον κακό». Εντύνει, βέβαια, μια φορολογική αντίληψη προς την οποία το ΤΕΕ έχει εκφράσει προτάσεις προς την αντίθετη κατεύθυνση.

Ο Γ. Αλαβάνος ανακοίνωσε, ωστόσο, και μια πρωτοβουλία του ΤΕΕ, η οποία θα επιχειρηθεί να υλοποιηθεί σε συνεργασία με το ΤΣΜΕΔΕ και τράπεζες. Σύμφωνα μ' αυτή, το ΤΣΜΕΔΕ θα χρηματοδοτήσει τους μηχανικούς (φυσικά πρόσωπα), ώστε να αναλάβουν έργα παρέμβασης και ενεργειακής απόδοσης κτιρίων ιδιωτών. Ουσιαστικά, επιδιώκεται η άμεση δημι-

ουργία ρευστότητας στην αγορά, ενώ τα κεφάλαια του ΤΣΜΕΔΕ θα επιστρέφονται σε πολύ σύντομο χρόνο με βάση τα δάνεια που θα εγκρίνονται από τις τράπεζες στους ιδιοκτήτες των ακινήτων. Να σημειωθεί ότι τα δάνεια για ανακατασκευές προβλέπεται να επιδοτούνται από κονδύλια του ΕΣΠΑ που έχουν δεσμευτεί γι' αυτόν ακριβώς το λόγο.

Οί άλλοι ομιλητές

Κατά τη συνέντευξη Τύπου, στα προβλήματα του κατασκευαστικού τομέα αναφέρθηκαν και εκπρόσωποι συλλογικών φορέων. Ειδικότερα:

Ο πρόεδρος της Ένωσης Χαλυβουργιών Ελλάδος, **Αλέξανδρος Τακτόπουλος**, επισήμανε ότι η κρίση κορυφώθηκε το φθινόπωρο του 2008, εξαιτίας της οποίας η πώση των πωλήσεων του κλάδου έχει φτάσει στο 40%, με καταστροφικές συνέπειες για τις επιχειρήσεις. «Επομένως» τόνισε «αυτό το οποίο χρειάζεται άμεσα είναι να βρεθούν τρόποι -και σε αυτό αποβλέπουν οι προτάσεις μας- ώστε να μπορέσει να χρησιμοποιηθεί κεφάλαιο, το οποίο αυτή τη στιγμή είτε αδρανεί σε καταθέσεις του εσωτερικού είτε βρίσκεται στο εξωτερικό. Μόνο με πρόσθετη χρηματοδότηση είναι δυ-

νασε ο ομιλητής. Ειδικότερα, επισήμανε ορισμένα μέτρα που περιορίζουν την οικοδομική δραστηριότητα, όπως η μη κατάργηση των πολεοδομικών διατάξεων που αναφέρονται στα άρθρα 40 και 41, και η απαγόρευση της δόμησης σε οικόπεδα εντός οικισμών, τα οποία είχαν πρόσωπο σε κοινόχρηστες λωρίδες, οι οποίες είχαν παραδοθεί σε κοινή χρήση. Κάποια μέτρα που πρέπει να ληφθούν, τόνισε, τέλος, θα έχουν κάποιο κόστος. «Αξιίζει, όμως, αυτό το κόστος να καταβληθεί, εάν θέλουμε να μιλάμε για ανάπτυξη της χώρας μας και να βάλουμε τις

Αξιοποίηση ακίνητης περιουσίας του ΤΕΕ

Στη συνέντευξη Τύπου και απαντώντας σε σχετική ερώτηση, ο πρόεδρος του ΤΕΕ, **Γ. Αλαβάνος**, αναφέρθηκε και στα θέματα της ακίνητης περιουσίας του Τεχνικού Επιμελητηρίου στην Αθήνα. Σημείωσε ότι για πρώτη φορά τα έσοδα από αυτήν υπερβαίνουν τις σχετικές δαπάνες. Γίνονται, πρόσθεσε, αλληπάλληλες συσκέψεις για τη μεταβίβαση των τεσσάρων από τις οκτώ «προσφυγικές» πολυκατοικίες στη Λεωφόρο Αλεξάνδρας για τη δημιουργία του Κέντρου των Τεχνικών στην Αθήνα (σ.σ. θα υπάρξει αναλυτική παρουσίαση σε επόμενο «Ενημερωτικό Δελτίο ΤΕΕ»), με αντάλλαγμα το οικόπεδο ιδιοκτησίας ΤΕΕ στη Χ. Τρικούπη. Έως τότε κύριος και νομέας του συγκεκριμένου οικοπέδου παραμένει το ΤΕΕ, ασκώντας όλες τις σχετικές πράξεις. Όσον αφορά στο οικόπεδο του ΤΕΕ στο Μαρούσι, το ΤΕΕ είναι υποχρεωμένο σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα να προβεί σε ενέργειες αξιοποίησής του.

Μέτρα στήριξης του κατασκευαστικού κλάδου

«Ο κατασκευαστικός κλάδος στη χώρα μας είναι ένας από τους κυριότερους μοχλούς ανάπτυξης της οικονομίας». Αυτό επισημαίνει ο πρόεδρος του ΤΕΕ, Γ. Αλαβάνος, στην επιστολή με τις προτάσεις για τη στήριξη του κατασκευαστικού κλάδου, που απέστειλε προς τους υπουργούς Οικονομικών, **Γ. Παπακωνσταντίνου**, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, **Λ. Κατσέλη**, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, **Τ. Μπυρπίλη**, και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων **Δ. Ρέππα**.

Ειδικότερα, κατατέθηκαν οι εξής προτάσεις, που είναι προϊόν επεξεργασίας από το ΤΕΕ, το Ινστιτούτο Οικονομίας Κατασκευών και τους συλλογικούς φορείς: Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών, Ένωση Τσιμεντοβιομηχανιών Ελλάδας, Ένωση Χαλυβουργιών Ελλάδας, Ελληνική Ένωση Αλουμινίου, Πανελλήνιος Σύνδεσμος Εταιρειών Μόνωσης, Πανελλήνιος Σύνδεσμος Παραγωγών Διογκωμένης Πολυστερίνης, Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών Σκυροδέματος, Ελληνικός Σύνδεσμος Ασβέστου, Ομοσπονδία Σωματείων Μαρμάρου Ελλάδας, Σύνδεσμος Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών, Πανελλήνια Ένωση Βιομηχανιών Χρωμάτων, Βερνικιών και Μελανών, Σύλλογος Πολιτικών Μηχανικών Ελλάδας, Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Διπλωματούχων Ανωτάτων Σχολών - Πανελλήνια Ένωση Αρχιτεκτόνων και Πανελλήνιος Σύλλογος

Πρωτοβουλία του ΤΕΕ σε συνεργασία με 15 φορείς

Διπλωματούχων Μηχανολόγων - Ηλεκτρολόγων Μηχανικών:

1. Κατοικία

- Να είναι σαφές, απλό, πλήρες και αναλλοίωτο, για προσδιορισμένο χρονικό διάστημα, το νομικό πλαίσιο.
- Να ανασταλούν άμεσα τροποποιήσεις του ΓΟΚ, που χωρίς μελέτη των συνεπειών τους, επικοινωνιακά, επένδυσαν την «τακτοποίηση» των αυθαίρετων χρήσεων, παραμένουν εν ενεργεία και θα οδηγήσουν σε παράλυση μεγάλο μέρος της οικοδομικής δραστηριότητας.
- Να προσδιοριστούν με ταχύτητα οι χρήσεις γης σε όλη τη χώρα.
- Να υπάρξουν γρήγορες διαδικασίες, συμβατές με το άρθρο 24 του Συντάγματος, όπου αυτό απαιτείται, για να μην αναστέλλονται οικοδομικές εργασίες.
- Άμεση προώθηση του νέου Ρυθμιστικού Αττικής (ώστε να είναι σαφείς οι ζώνες, οι όροι και οι χρήσεις) και προώθηση Ρυθμιστικών, τουλάχιστον, σε όλες τις πρωτεύουσες των σημερινών νομών. Να υλοποιηθούν άμεσα οι 400, περίπου, πολεοδομικές μελέτες που έχουν εκπονηθεί και ολοκληρωθεί από τους μελετητές.
- Πρόβλεψη, με την ανακοίνωση των νέων αντικειμενικών αξιών, για ελάχιστη εγγυημένη περίοδο ισχύος τους δίκως νέα αύξηση. Λήψη παράλληλων μέτρων, ώστε η αύξηση να μην επιδράσει αυξητικά στην κάμψη της οικοδομικής δραστηριότητας.
- Παροχή φορολογικών κινήτρων για τη χορήγηση στεγαστικών δανείων με μεγαλύτερη διάρκεια χαμηλού σταθερού επιτοκίου (ως μέτρο έμμεσης επιδότησης επιτοκίου).
- Συνολική έκπτωση φόρων για ε-

πιτόκια 1ης κατοικίας.

• Άμεση ενίσχυση του προγράμματος Εργατικών Κατοικιών σε δημόσια κτηματική περιουσία, που δεν απαιτεί μακροχρόνιες διαδικασίες απαλλοτριώσεων.

• Εκπόνηση στεγαστικού προγράμματος διαμερισμάτων (τύπου εργατικής κατοικίας) με την αναμόρφωση παλαιών Ξενοδοχείων, κτιρίων γραφείων και πολυκατοικιών.

• Βελτίωση του μικροοικονομικού περιβάλλοντος, με την ενίσχυση της ρευστότητας της αγοράς μέσω των τραπεζών, του ΤΕΜΠΜΕ ή άλλης οδού, της παροχής κινήτρων για αύξηση των θέσεων εργασίας, την κατάργηση της εισφοράς 0,6% στα δάνεια, την αύξηση από 0,5% σε 3% των προβλέψεων επισφαλειών στους ισολογισμούς των επιχειρήσεων, την επαναφορά του Αφορολόγητου Αποθεματικού για επενδύσεις και τη σταθερότητα του φορολογικού πλαισίου για 5 έτη. Θέσπιση του ειδικού διαμεσολαβητή του επιχειρηματία για μία ταχύτερη, ευέλικτη και αποτελεσματική επίλυση προβλημάτων στις συναλλαγές των επιχειρήσεων με τη Δημόσια Διοίκηση.

• Άμεση εφαρμογή των προγραμμάτων «Εξοικονόμηση Κατ' Οίκον» για παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης, με άμεση οριστικοποίηση του ΚΕΝΑΚ και του ΠΔ για τους ενεργειακούς επιθεωρητές, χωρίς γραφειοκρατικές διαδικασίες, αλλά με εκπόνηση των αναγκαίων μελετών, που θα εγγυώνται την ποιότητα των παρεμβάσεων και την έκδοση άδειας, όπου απαιτείται, σύμφωνα με τη νομοθεσία. Να υπάρξουν οικονομικά κίνητρα. Για τις επιδοτήσεις να μην υπάρχουν υποχρεωτικές παρεμβάσεις.

• Συνδυασμός αναβαθμίσεων των δημόσιων, των δημοτικών και των ιδιωτικών κτιρίων μαζικής προσέλευσης, καταρχήν, και στη συνέχεια των ιδιωτικών κτιρίων, με αυξημένες χρηματοδοτήσεις για γενικότερη αναβάθμιση (ΚΕΝΑΚ, ΕΠΑΝΤΥΚ, αντισεισμική ενίσχυση

υφισταμένων κτιρίων, αναβάθμιση προσόψεων, Η/Μ εγκαταστάσεις).

• Ανάπλαση περιοχών και κτιρίων με ιδιαίτερη προσοχή και γνώμονα την αειφορία και την σωστή εκτέλεση των έργων. Στο κέντρο της Αθήνας, όπως και πολλών άλλων πόλεων, υπάρχουν παραδοσιακά εγκαταλελειμμένα κτίρια. Η ανακατασκευή τους συμβάλλει και στην τουριστική αναβάθμιση των «ιστορικών» κέντρων. Η χρηματοδότηση των έργων αυτών μπορεί να γίνει μέσω των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ.

• Το κράτος έχει βεβαιωμένα έσοδα από τα διόδια, όσο τουλάχιστον ισχύουν οι όροι των συμβάσεων που έχει υπογράψει. Ένα μέρος αυτών, αρχικά, θα μπορούσε να δοθεί για να υπάρξει δραστηριότητα για την ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων και για τη θωράκισή τους από σεισμούς. Τα έσοδα που το κράτος θα έχει από αυτή, να επιστραφούν σε δράσεις, στις οποίες κατευθύνονται, θεωρητικά, παγίως οι πόροι από τα διόδια.

• Προώθηση της κοινωνικής κατοικίας. Ένα χρηματοδοτικό σχήμα που θα περιλαμβάνει τον ΟΕΚ, μία τράπεζα (π.χ. Αττικής) και το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων θα μπορούσε να παράγει κατοικίες δωρεάν για τους πολύ φτωχούς και με δάνεια για τους οικονομικά μεσαίους.

2. Μεγάλα Ιδιωτικά Έργα

• Κίνητρα μόνο για έργα που θα εντάσσονται σε έναν ενιαίο μακροχρόνιο εθνικό σχεδιασμό.

• Νομοθετική ρύθμιση κινήτρων για την επένδυση κεφαλαίων εφόσον στην επενδυτική πρόταση εξασφαλίζεται η επανεπένδυση του μεγαλύτερου μέρους των ετησίων κερδών, τουλάχιστον για την πρώτη δεκαετία λειτουργίας.

• Νομοθετική εξασφάλιση σταθερού θεσμικού πλαισίου (προϋποθέσεων και όρων επένδυσης και λειτουργίας, φορολογικό καθεστώς) με

την έγκριση επενδυτικής πρότασης τουλάχιστον για τη χρονική περίοδο μέχρι την πλήρη απόσβεση (βάσει της κατατεθειμένης και εγκεκριμένης χρηματοοικονομικής πρότασης).

• Άμεση προώθηση νέου και αποτελεσματικού Αναπτυξιακού Νόμου που να διασφαλίζει: γρήγορη απορρόφηση πόρων ΕΣΠΑ, στοχευμένες δράσεις οι οποίες θα ανατροφοδοτούν την οικονομία, ευέλικτες, διαφανείς, ίσων ευκαιριών και σύντομες διαδικασίες έγκρισης προτάσεων, άμεση έναρξη χρηματοδότησης με την έγκριση και απρόσκοπτη ροή χρηματοδότησης.

3. Έργα Υποδομής

• Αποπληρωμή χρεών του Δημοσίου προς τις κατασκευαστικές εταιρείες. Λόγω του χρέους αυτού, πάρα πολλές τεχνικές εταιρείες αδυνατούν να πληρώσουν τους προμηθευτές τους, με αποτέλεσμα ένα ντό-

μινο ακάλυπτων επιταγών ή υστέρηση πληρωμών, που αναστατώνει, με δραματική ένταση, την αγορά.

• Χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης έργων, μικρών, μεσαίων και μεγάλων, με έμφαση στην περιφερειακή ανάπτυξη.

• Άμεση προώθηση επενδύσεων σε ενέργεια και τηλεπικοινωνίες.

• Ενίσχυση και εκσυγχρονισμός του πανελλαδικού δικτύου υποδομών υγείας και εκπαίδευσης.

• Προώθηση έργων υποδομής, όπως εμπορευματικών σταθμών, ΒΙΠΕ και Τεχνολογικών Πάρκων, αναβάθμιση υποδομών λιμένων και αεροδρομίων.

• Τα προγράμματα ΕΣΠΑ να απευθύνονται, κυρίως, στις ΜΜΕ, ιδιαίτερα τις πολύ μικρές επιχειρήσεις και τους αυτοαπασχολούμενους, και να συμβάλουν ουσιαστικά στον εκσυγχρονισμό, στην καινοτομία, στην εξωστρέφεια και την ανταγω-

νιστικότητά τους. Τα προγράμματα πρέπει να διαθέτουν αρκετούς πόρους, να προκηρυχθούν άμεσα σε δράσεις - κλειδιά με απλουστευμένες, ταχύτερες διαδικασίες, επαρκείς χρόνους υποβολής, με αντικειμενικά κριτήρια αξιολόγησης και ενδιάμεσους οργανισμούς έγκρισης, ελέγχου και άμεσης αποπληρωμής με συμμετοχή των Επιμελητηρίων.

• Ενίσχυση Προγράμματος Δημόσιων Επενδύσεων και αξιοποίηση των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων. Προώθηση μικρών έργων, μέσα από τα προγράμματα «Θησέας» και «Αλέξανδρος Μπαλτατζής» σε όλη την επικράτεια.

• Υλοποίηση του Προγράμματος «Εξοικονομώ» για παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης στους δήμους. Έχουν κατατεθεί οι αιτήσεις των δήμων και έχουν δεσμευτεί τα ποσά από τα Ταμεία

της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

• Προώθηση κοινά αποδεκτού, αποτελεσματικού, σταθερού και ενιαίου για όλον τον ευρύτερο δημόσιο τομέα νομοθετικού πλαισίου παραγωγής δημόσιων έργων.

• Προώθηση νομοθετικών ρυθμίσεων για την απλοποίηση των διαδικασιών απαλλοτριώσεων.

• Θεσμοθέτηση ανεξάρτητης αρχής διαχείρισης κονδυλίων εθνικής συμμετοχής και εξόφλησης πιστοποιήσεων, με παράλληλη υποχρέωση δέσμευσης σε λογαριασμούς της των πόρων, ως προϋπόθεση υπογραφής σύμβασης και έναρξης εργολαβίας.

• Πρόβλεψη στο «Καλλικράτης» για θεσμική υποχρέωση των Περιφερειών να υποβάλλουν στα συναρμόδια Υπουργεία, εντός τριμήνου από την έναρξη της θητείας τους, ολοκληρωμένη πρόταση με αιτιολόγηση των αναγκαίων έργων ζώνης

1ο τεύχος 2010
Ιανουάριος - Φεβρουάριος

Περιεχόμενα

> Άρθρα

1. Ο Πληθυσμός Αιχμής στην Εκτίμηση της Χωρητικότητας των Οικισμών. **Αντώνης Χουρδάκης, Αρχιτέκτων Μηχανικός**
2. Ξόλινα κορυφώματα υψηλής τεχνολογίας. Τεχνική εισαγωγή. Πιστοποιήσεις και Επίκαιρα Νομικά Θέματα. **Δρ Λώρενς Πισαλίδης**
3. Ανάπτυξη Οικονομοτεχνικής Μεθοδολογίας για την Εκρετάλληυση Φωτοβολταϊκών Στοιχείων (Φ/Β). **Τσορός Στάμος, Αεροναυπηγός Μηχανικός, Τζουβαδάκης Ιωάννης, Επίκουρος Καθηγητής ΕΜΠ**
4. Αεροδρόμια, οι μάχαιρά δημιουργίας ενός νέου αστικού προτύπου. **Παπούλιας Γιώργος, Αρχιτέκτων Μηχανικός, Ψαράκη Βούλα, Λέκτορας ΕΜΠ, Ρόκας Αργύρης, Καθηγητής ΕΜΠ**

> Διδακτορική
Εξοικονόμηση Ενέργειας στα Συστήματα Ηλεκτρικής Ενέργειας Αναπτύσσοντας Προηγμένα Ενιαία Μοντέλα Εκτίμησης Κόστους Κατασκευής και Λειτουργίας Μετασχηματιστών. **Ελευθέριος Αμοιραλής, Δρ Μηχανικός Παραγωγής**

> Μεταπτυχιακή
Αξιολόγηση της Επάρκειας του Κοινωνικού Εξοπλισμού στη Ν. Τήνο Ν.Α. Κυκλάδων. **Βησσαρίων Τσιτσιούλης, Τοπογράφος Μηχανικός**

> Διπλωματική
Περιβαλλοντική και Οικονομική Αξιολόγηση Ενεργειακής Συμπεριφοράς Κτιρίου Τριγωνικού Τομέα. Εφαρμογή στο Πολιτεχνείο Κρήτης. **Παυλίδου Αικατερίνη, Μηχανικός Περιβάλλοντος**

Η εγκυρότερη ελληνική ηλεκτρονική έκδοση στον χώρο των μηχανικών

Στείλτε το δικό σας επιστημονικό άρθρο ekdoseis@central.tee.gr

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΚΔΟΣΗ ΤΕΕ

<http://portal.tee.gr>

ευθύνης τους (σε συνεργασία με τους τοπικούς Δήμους) για τη συνολική περίοδο θητείας τους. Η σύνταξη των σχετικών προκαταρκτικών μελετών, να είναι αφετηρία τήρησης του Φακέλου κάθε έργου.

- Εποπτεία των έργων των Περιφερειών από ανεξάρτητη αρχή (τύπου Σώματος Επιθεωρητών Δημοσίων Έργων, σε συνδυασμό με ΣΔΟΕ) με θεσμική υποχρέωση αποστολής περιοδικών εκθέσεων προόδου στο Υπουργείο Υποδομών.

- Ταχεία ολοκλήρωση του χωροταξικού σχεδιασμού σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, ως βασικής συνιστώσας διαφανούς και σταθερού πλαισίου ανάπτυξης και προστασίας του περιβάλλοντος.

- Εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου για τα λατομεία και επίλυση μακροχρόνιων προβλημάτων, όπως του χωροταξικού προβλήματος των βιομηχανικών/βιοτεχνικών μονάδων μαρμάρου.

Επίσης, απαιτείται άμεση χωροθέτηση σε ολόκληρη την ελληνική επικράτεια λατομικών ζωνών για λατομεία παραγωγής αδρανών υλικών. Τα αδρανή υλικά σε επίπεδο χώρας κακώς είναι αγαθό σε ανεπάρκεια.

Είναι ανάγκη να οριστούν χώροι υποδοχής των βιομηχανικών/βιοτεχνικών μονάδων μεταποίησης μαρμάρου για να δημιουργηθούν, κοντά σε αστικά κέντρα – αγορές, σύγχρονα και οργανωμένα ΒΙΠΑ – ΒΙΟΠΑ. Επί του παρόντος είναι ανάγκη να παραταθούν άμεσα οι άδειες λειτουργίας υφισταμένων μονάδων που δραστηριοποιούνται, σήμερα, σε «προβληματικές περιοχές» και οι επιχειρήσεις αυτές να ενταχθούν σε προγράμματα μετεγκατάστασης στα Πάρκα Μαρμάρου που θα χωροθετηθούν.

Επίσης, πρέπει να προχωρήσει και ο εκσυγχρονισμός του ΚΜΛΕ (Κώδικας Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών), ώστε να περιλαμβάνει όλες τις τεχνολογικές ε-

ξελίξεις στον τομέα της εξορυκτικής δραστηριότητας.

4. Δημιουργία ενός σύγχρονου ανταγωνιστικού περιβάλλοντος

- Διαμόρφωση ενός σαφούς και ξεκάθਾਰου αναπτυξιακού προγράμματος. Να προσδιοριστούν οι προϋποθέσεις για τη διαμόρφωση ενός επενδυτικού τοπίου ευκαιριών και τον προσανατολισμό των επενδυτικών διαθέσεων. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα την προετοιμασία των υπηρεσιών, αλλά και των επενδυτών, την έναρξη επενδύσεων, αλλά -και κυρίως- τη μη απώλεια χρόνου.

- Δημιουργία φορέα Εποπτείας της αγοράς των προϊόντων δομικών κατασκευών (σε συνεργασία με τους κλαδικούς φορείς), για τον έλεγχο της σήμανσης CE, των αντιγραφών και της μη σωστής διακίνησης των προϊόντων.

- Εφαρμογή των προδιαγραφών και σύνταξή τους όταν δεν υπάρχουν.

- Δημιουργία εργαστηρίων ελέγχων των δομικών υλικών (κυρίως δημόσιων, σε κάθε περίπτωση διαπιστευμένων και κοινοποιημένων).

- Προβολή καινοτόμων προϊόντων δομικών κατασκευών και εφαρμογών με έμφαση στα φιλικά προς το περιβάλλον, για την εξοικονόμηση ενέργειας. Επίσης, να είναι δυνατή η χρήση δομικών υλικών σε οποιονδήποτε οικισμό, με την προϋπόθεση αυτά να είναι φιλικά προς το περιβάλλον, να συνάδουν με τις συγκεκριμένες τοπικές αρχιτεκτονικές ιδιαιτερότητες και να πληρούν τις ισχύουσες κατά περίπτωση προδιαγραφές και περιορισμούς.

- Απλοποίηση - κωδικοποίηση της νομοθεσίας.

- Να τεθεί άμεσα σε διαβούλευση στους πολίτες, τους συλλογικούς επαγγελματικούς φορείς και τα επιμελητήρια το μείζον θέμα της αύξησης της παραγωγικότητας στο δημόσιο τομέα, τι πρέπει να γίνει για την επίτευξη της αύξησης αυτής,

καθώς και το θέμα της αύξησης της ανταγωνιστικότητας στον ιδιωτικό τομέα.

- Οργανωμένη προώθηση του κλάδου δομικών υλικών στο εξωτερικό, σε συνεργασία με το υπουργείο Εξωτερικών (μέσω των γραφείων Εμπορικών Ακολουθών), ΟΠΕ, κλπ.

Πρέπει να ενισχυθεί η εξωστρέφεια των επιχειρήσεων παραγωγής δομικών υλικών, αλλά και των τεχνικών εταιρειών. Αυτό απαιτεί κυρίως την αναζωογόνηση του Οργανισμού Προώθησης Εξαγωγών και του εμπορικού τμήματος του υπουργείου Εξωτερικών, το συντονισμό και την ενίσχυση του έργου τους, την επίδειξη κινητικότητας και τη ροή πληροφοριών προς όλες τις επιχειρήσεις του κατασκευαστικού κλάδου.

- Δημιουργία και ποιοτική λειτουργία σχολών τεχνικής κατάρτισης, καθώς και πιστοποίηση των τεχνικών επαγγελματιών που σχετίζονται με τις κατασκευές. Είναι ένα σημαντικό διαρθρωτικό πρόβλημα της ελληνικής οικονομίας, το οποίο αργά και σταθερά καταρρακώνει την ανταγωνιστικότητα της χώρας και προσθέτει ένα μεγάλο κόστος στα έργα υποδομών -και όχι μόνο.

- Στήριξη και διεύρυνση του ρόλου των συλλογικών οργάνων των φορέων. Η συνεργασία αυτή μπορεί να είναι ιδιαίτερα χρήσιμη, με στόχο την πρόληψη αστοχιών, προβληματικών καταστάσεων και φαινομένων αθέμιτου ανταγωνισμού. Η ανάθεση αρμοδιοτήτων από την Πολιτεία στα συλλογικά όργανα εφαρμόζεται και σε άλλες χώρες της Ευρώπης (π.χ. Γερμανία, Γαλλία, Ολλανδία κλπ.).

5. Αξιοποίηση του επιστημονικού δυναμικού

Οφείλει να αποτελεί οριζόντια δράση σε όλα τα προγράμματα η αξιοποίηση της εμπειρίας, των γνώσεων και των ερευνητικών δραστηριοτήτων του εγχώριου επιστημονικού δυναμικού. Ταυτόχρονα, αποτελεί αναγκαία συνιστώσα μιας ολο-

κληρωμένης βιώσιμης κλαδικής στρατηγικής.

Οι μηχανικοί, οι οποίοι εργάζονται στα εργοτάξια, στις κατασκευαστικές επιχειρήσεις, στις μελετητικές εταιρείες, στις βιομηχανικές και βιοτεχνικές επιχειρήσεις, στο Δημόσιο και τους ΟΤΑ, αλλά και στα πανεπιστήμια και ερευνητικά ιδρύματα της χώρας, θα πρέπει να ενεργοποιηθούν για την αναζωογόνηση του κλάδου.

Ειδικότερα προτείνουμε:

- Στήριξη, στελέχωση και οργάνωση των ελεγκτικών μηχανισμών του Δημοσίου, με την πρόσληψη και την αξιοποίηση μετατάξων μηχανικών από μη παραγωγικούς κλάδους της Δημόσιας Διοίκησης. Να υπάρξουν ισχυρές τεχνικές υπηρεσίες, ώστε το Δημόσιο να μπορεί αυτοδύναμα να ανταποκριθεί στον ελεγκτικό του ρόλο. Σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα με τις υπάρχουσες διατάξεις, να ασκείται αυτός ο έλεγχος.

- Θεσμοθέτηση του ΜΗΣΙΕ (Μητρώο Συντελεστών Ιδιωτικών Έργων), με αυστηρές προϋποθέσεις στελέχωσης, με μισθωτούς μηχανικούς.

- Συνεχείς έλεγχοι των κατασκευών από σώμα διαπιστευμένων μηχανικών.

- Αυστηρή τήρηση της νομοθεσίας για τη στελέχωση εργοταξίων, από κατασκευαστικές εταιρείες και υπεργολάβους.

- Το ποσοστό στελέχωσης κάθε είδους κατασκευαστικών και μελετητικών επιχειρήσεων με μισθωτούς μηχανικούς να αποτελεί πρόσθετο κριτήριο ανάληψης έργων και μελετών.

- Σχεδιασμός προγραμμάτων βασικής και εφαρμοσμένης Έρευνας και Τεχνολογίας στον τομέα των Κατασκευών, με στόχο την ενεργοποίηση των Πολυτεχνείων και άλλων ιδρυμάτων.

- Στήριξη και διεύρυνση της δραστηριότητας του Ινστιτούτου Οικονομίας Κατασκευών ώστε να διαδραματίσει επιτελικό ρόλο στη συγκεκριμένη προσπάθεια.

Η περιβαλλοντική προστασία είναι σύμμαχος της απασχόλησης, αφού ενισχύει τις επενδύσεις, δημιουργεί θέσεις εργασίας σε τομείς προστασίας του περιβάλλοντος και προωθεί την καθαρή παραγωγή και προϊόντα φιλικά στο περιβάλλον, τονίστηκε στην ημερίδα, που διοργάνωσαν ΤΕΕ και ΓΣΕΕ με θέμα: «Κοπεγχάγη, η επόμενη ημέρα για την Ελλάδα». Παράλληλα, τονίστηκε η ανάγκη να προωθηθούν ολοκληρωμένες πολιτικές, που να συνδέουν την αντιμετώπιση της περιβαλλοντικής κρίσης και της κλιματικής αλλαγής, με τη διέξοδο από την οικονομική κρίση και τη δημιουργία απασχόλησης, με έμφαση στην καινοτομία και τις νέες τεχνολογικές εφαρμογές σε τέσσερις βασικούς τομείς: ενέργεια, βιομηχανία, κατασκευές και μεταφορές. Για τη Διάσκεψη της Κοπεγχάγης, από το σύνολο των ομιλητών, επισημάνθηκε ότι αναδείχθηκαν δύο σημαντικοί παίκτες στη σκακιέρα της κλιματικής αλλαγής, οι ΗΠΑ και η Κίνα, που είναι ταυτοχρόνως οι δύο μεγαλύτεροι ρυπαντές του πλανήτη και οι δύο εκτός Πρωτοκόλλου Κιότο, χωρίς καμία δέσμευση μέχρι σήμερα, ενώ για το μέλλον επιδιώκουν χαλαρούς

Νέες αναπτυξιακές πολιτικές

Πέντε μέτρα - προτάσεις, που, όπως τόνισε, επιβάλλεται να συνειδητοποιήσουμε στη χώρα μας ότι έχουν κυρίαρχη περιβαλλοντική διάσταση παρουσίασε ο πρόεδρος του ΤΕΕ, **Γιάννης Αλαβάνος**, στην ημερίδα. Αυτά είναι: 1) Οι χωροταξικές ρυθμίσεις, 2) Σιδηροδρομικό δίκτυο υψηλής ταχύτητας απέναντι στην αυτοκίνηση και τις κοντινές αεροπορικές διαδρομές, 3) Έξυπνα δίκτυα ηλεκτρισμού, 4) Ενεργειακά συστήματα, τα οποία θα μεγιστοποιούν την ικανότητα χρήσης ενέργειας από τον άνεμο και τα φωτοβολταϊκά και 5) Χρήση υπηρεσιών Τεχνολογιών, Πληροφορικής και Επικοινωνιών.

«Η Ελλάδα οφείλει να επεξεργαστεί ένα ευρύ φάσμα πολιτικών σε όλους τους τομείς που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή, με μετρήσιμες επιδόσεις, ανεξάρτητα από την εξέλιξη της Κοπεγχάγης» είπε ο πρόεδρος του ΤΕΕ και υπογράμμισε ότι «ο στόχος του τριπλού 20% στη μείωση των αερίων θερμοκηπίου, τη χρήση ανανεώσιμης ενέργειας και την εξοικονόμηση, έως το 2020 πρέπει να είναι αδιαπραγμάτευτος γνώμονας της δράσης μας».

Παράλληλα, ο Γιάννης Αλαβάνος σημείωσε ότι «η Κοπεγχάγη έχει ήδη ξεκαρτί, διότι από το τέλος των εργασιών της διάσκεψης έχουν μεσολαβήσει εξαιρετικά σύνθετα και έντονα γεγονότα σε εγχώριο, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, στα θέματα της οικονομίας». Σχολιάζοντας τις πιέσεις των κυ-

ρίαρχων δυνάμεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την Ελλάδα για την οικονομία, με χαρακτηριστική αναφορά στις προωθούμενες χωρίς διάλογο, σχέδιο και αναπτυξιακή κατεύθυνση ρυθμίσεις για το Φορολογικό, ο πρόεδρος του ΤΕΕ είπε ότι «δυστυχώς δημιουργείται ένα εθνικό και ευρωπαϊκό πλέγμα πολιτικών και αποφάσεων, που στην πράξη δεν επιτρέπει να αξιοποιηθεί υπέρ της χώρας ο συγκεντρωμένος πλούτος, στον οποίο ασφαλώς περιλαμβάνεται και το εγχώριο επιστημονικό παραγωγικό δυναμικό», ενώ πρόσθεσε ότι εξουδετερώνονται και οι δυναμικές για νέες αναπτυξιακές περιβαλλοντικές πολιτικές, αναφέροντας ως χαρακτηριστικό παράδειγμα τη δήλωση της υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, **Τίνας Μπιρμπίλη**, ότι «δε μιλάμε για πράσινο τέλος στα αυτοκίνητα διότι το απορρόφησε ο προϋπολογισμός». Ο κ. Αλαβάνος υπογράμμισε ακόμη ότι «σε έναν πόλεμο για την προστασία του πλανήτη, τον πρώτο πόλεμο, που βρίσκει όλη την ανθρωπότητα, τουλάχιστον κατά δήλωση, στην ίδια πλευρά, εμείς βομβαρδιζόμαστε μονόπλευρα», τονίζοντας ότι «παρά ταύτα δεν παραπούμαστε, αλλά θα είμαστε ενεργοί».

Η περιβαλλοντική προστασία είναι σύμμαχος της απασχόλησης

στόχους, χωρίς μηχανισμούς ελέγχου. Όσο για την Ευρωπαϊκή Ένωση, επισημάνθηκε ότι, ενώ είχε ηγετικό ρόλο σε διεθνές επίπεδο για την προώθηση των δεσμεύσεων για τη μείωση των εκπομπών των αερίων του φαινομένου του θερμοκηπίου, στην Κοπεγχάγη έχασε τη δυναμική της και χρειάζονται νέες πρωτοβουλίες το επόμενο διάστημα για να την ανακτήσει. Επιφυλακτικοί εμφανίστηκαν οι ομιλητές για τα αποτελέσματα της διάσκεψης στο Μεξικό στο τέλος του 2010.

Προτεραιότητα στον κτιριακό τομέα

«Ένας από τους σημαντικότερους τομείς εντάσεως εργασίας, που σχετίζεται με την εφαρμογή των πολιτικών για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, καθώς υπάρχει η δέσμευση της εξοικονόμησης ενέργειας κατά 20% το 2020, είναι ο κτιριακός τομέας, προκειμένου να ενσωματωθεί σε αυτόν το στοιχείο του περιβαλλοντικού σχεδιασμού και να υπάρξει βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας των κτιρίων» τόνισε ο πρόεδρος της ΓΣΕΕ, **Γιάννης Παναγόπουλος**, ζητώντας να τεθούν άμεσα σε εφαρμογή σχετικά προγράμματα από την κυβέρνηση, με πόρους και χρονοδιαγράμματα. Επισημάνε ως χαρακτηριστικό παράδειγμα, ότι, κατά πλη-

ροφορίες του, η Ελλάδα στέλνει ηλεκτρικές στήλες στην Ιταλία για ανακίνηση, δημιουργώντας 1.000 θέσεις εργασίας στη γειτονική χώρα, ενώ τα προβλήματα απασχόλησης στη χώρα μας είναι εκρηκτικά. Ο ίδιος υπογράμμισε ότι η απάντηση στην οικονομική κρίση πρέπει να συνυπολογίζει την παράλληλη κρίση του περιβάλλοντος και των επιπτώσεών της. Πρόσθεσε χαρακτηριστικά ότι η περιβαλλοντική προστασία δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας και σημείωσε ότι οι τεχνολογίες των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας έχουν ήδη δημιουργήσει 300.000 θέσεις εργασίας και κύκλο εργασιών 20 δις. ευρώ, ενώ ο στόχος για μερίδιο 20% των ΑΠΕ υπολογίζεται ότι θα δημιουργήσει σχεδόν ένα εκατομμύριο θέσεις εργασίας σε αυτόν τον τομέα έως το 2020.

Επιμέλεια: **ΑΡΓΥΡΗΣ ΔΕΜΕΡΤΖΗΣ**

Πέντε προτάσεις διαβούλευσης

Τις επόμενες ημέρες το υπουργείο ΠΕΚΑ θα ανακοινώσει τις τελικές αποφάσεις του για την εξοικονόμηση ενέργειας στον κτιριακό τομέα, συμπεριλαμβανομένων κινήτρων για τους ιδιοκτήτες ιδιωτικών ακινήτων, αλλά και μέτρα για τα δημόσια και επαγγελματικά κτίρια, ανακοίνωσε στην ημερίδα του ΤΕΕ και της ΓΣΕΕ ο υφυπουργός Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, **Γιάννης Μανιάτης**.

Παράλληλα, ο υφυπουργός ΠΕΚΑ πρότεινε για διαβούλευση ένα νέο τρόπο λειτουργίας του συστήματος λήψης αποφάσεων σε παγκόσμιο επίπεδο και λειτουργίας του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος. Ο κ. Μανιάτης αναφέρθηκε σε δέσμη πέντε δράσεων, που θα μπορούσαν να βοηθήσουν αποφασιστικά στο ξεπέ-

ρασμα των σημερινών αδιεξόδων και περιλαμβάνουν:

1) Πιο ενεργό ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην παγκόσμια διακυβέρνηση, με προσδιορισμό μιας σαφούς σχέσης ανάμεσα στα σημερινά όργανα λήψης αποφάσεων των Ηνωμένων Εθνών και τη Διακυβερνητική Ένωση (IPU).

2) Υιοθέτηση ομάδας οριζόντιων παγκόσμιων φόρων για χρηματοδότηση δράσεων καταπολέμησης της κλιματικής αλλαγής (με στόχο τη δημιουργία Παγκόσμιου Πράσινου Ταμείου) και για καταπολέμηση της παγκόσμιας φτώχειας. Άμεση εφαρμογή της δράσης στις βραχυπρόθεσμες κερδοσκοπικές χρηματιστηριακές συναλλαγές, καθώς και στο επίσημο παγκόσμιο εμπόριο όπλων.

3) Παγκόσμια συμφωνία για επαναπροσδιορισμό του τρόπου υπολογισμού των εθνικών ΑΕΠ, με ένταξη στους εθνικούς λογαριασμούς του περιβαλλοντικού κόστους, σύμφωνα με την αρχή της «εσωτερικής του εξωτερικού κόστους».

4) Ειδικό φορολογικό καθεστώς, ισχυρά επενδυτικά κίνητρα και στήριξη από τους διεθνείς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς (όπως η Παγκόσμια Τράπεζα) σε όλες τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις που δημιουργούν νέες «πράσινες» θέσεις εργασίας και επενδύουν σε «πράσινα» προϊόντα και υπηρεσίες.

5) Υιοθέτηση κοινών αρχών Διεθνούς Δικαίου για τη διασυνοριακή περιβαλλοντική εγκληματικότητα, κατά το πρότυπο της παγκόσμιας συνεργασίας για καταπολέμηση των ναρκωτικών και του εμπορίου λευκής σαρκός.

στάσεις δεν πρέπει να είναι εξολοκλήρου εισαγόμενες, είπε ο κ. Καρτάλης και έθεσε πέντε άξονες προτάσεων, που πρέπει να ακολουθηθούν στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας, οι οποίοι έχουν ως εξής: 1) Να ακολουθηθεί σταθερή πολιτική απεξάρτησης από την παραγόμενη ενέργεια από άνθρακα. 2) Να προταχθεί η εξάπλωση των ΑΠΕ, με παράλληλη προσπάθεια μείωσης των φορτίων αιχμής, ώστε να υπηρετούνται ρεαλιστικοί στόχοι και αποτελέσματα. 3) Να δοθεί μεγάλη προσοχή στις επενδύσεις που θα κριθούν ως επιλέξιμες στο πλαίσιο του νέου αναπτυξιακού νόμου. 4) Να δοθεί μεγάλη έμφαση στην προστασία της αγροτικής γης και τα χωροταξικά δεδομένα για τις νέες ενεργειακές επενδύσεις. 5) Να υπάρξει συνεργασία του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, καθώς οι δημοσιονομικοί πόροι δεν επαρκούν για να καλυφθούν οι στόχοι.

Εκπρόσωποι κομμάτων

«Οι λύσεις για την κλιματική αλλαγή θα έλθουν από την ενεργειακή καινοτομία» τόνισε στην ημερίδα ο Τομεάρχης Περιβάλλοντος της ΝΔ, **Κυριάκος Μητσοτάκης**, και πρόσθεσε ότι «είναι απαραίτητο να διοχετευτούν άμεσα πόροι προς τους επιχειρηματίες, που ασχολούνται σε αυτόν το τομέα». Ο ίδιος ζήτησε από την κυβέρνηση να αξιοποιήσει τη διακομματική συμφωνία, που υπάρχει γύρω από το θέμα ότι το μοντέλο παραγωγής της χώρας μας πρέπει να αλλάξει και να στραφεί στην πράσινη ανάπτυξη, επισημαίνοντας παράλληλα τον κίνδυνο να δοθεί υπερβολική έμφαση σε κίνητρα για «πράσινες» ενεργειακές επενδύσεις, χωρίς ανάλογα αποτελέσματα, υπογραμμίζοντας παράλληλα ότι χρειάζονται σταθεροί κανόνες στην αγορά και τις επενδύσεις. Ανέφερε ως αρνητικό παράδειγμα την πρόσφατη αλλαγή που επέβαλε το ΥΠΕΚΑ στα τιμολόγια των παραγωγών ενέργειας από φωτοβολταϊκά συστήματα. Ο ίδιος δήλωσε την απογοήτευσή του για τα αποτελέσματα της παγκόσμιας διάσκεψης του ΟΗΕ για το κλίμα στην Κοπεγχάγη και εμφανίστηκε επιφυλακτικός για τη νέα σύνοδο του Μεξικού στο τέλος του 2010, σημειώνοντας ότι δεν πρόκειται να αλλάξουν οι αποφάσεις εάν δεν αλλάξουν τη στάση τους οι ΗΠΑ και η Κίνα.

Εκ μέρους του ΚΚΕ, ο **Μπάμης Ζιώγας** τόνισε ότι η αποτυχία της Κοπεγχάγης ήταν αναμενόμενη για τον ίδιο και το κόμμα του και, επισημαίνοντας την κυριαρχία των μεγάλων διεθνικών συμφερόντων στο πλέγμα των κρίσιμων οικονομικών και περιβαλλοντικών αποφάσεων, υπογράμμισε ότι οι στρατηγικές και τα μέτρα που προτείνονται σε διεθνές, ευρωπαϊκό και εγχώριο επίπεδο εξυπηρετούν την κερδοφορία των πολυεθνικών συμφερόντων και όχι την αντιμετώπιση των μεγάλων περιβαλλοντικών προβλημάτων και των αναγκών του λαού.

Επενδύσεις με προστιθέμενη αξία

Τον κίνδυνο να επικρατήσει ένας «πράσινος ενεργειακός παροξυσμός» και η χώρα μας να κατακλυστεί από τους «ανθρώπους με τις βαλίτσες», που θα γυρίζουν παντού για να προωθήσουν ενεργειακές επενδύσεις, επισήμανε ο **Κώστας Καρτάλης**, πρόεδρος της Επιτροπής Περιβάλλοντος της Βουλής, ζητώντας καθαρούς κανόνες και ρεαλιστικά κίνητρα για τις νέες επενδύσεις του αναπτυξιακού νόμου, ώστε να μη γεμίσει σε λίγα χρόνια η ελληνική περιφέρεια από «πράσινα γιαιπιά», δηλαδή εγκαταλελειμμένες ευκαιριακές ενεργειακές επενδύσεις. Οι επιδοτούμενες από τον αναπτυξιακό νόμο ενεργειακές επενδύσεις θα πρέπει να συνδυάζονται με εγχώρια προστιθέμενη αξία. Ο εξοπλισμός και οι εγκατα-

Ο **Αλέξανδρος Οικονόμου**, εκπρόσωπος του ΛΑΟΣ, τόνισε ότι η αποτυχία της Κοπεγχάγης ανέδειξε τα όρια των διεθνών «κάπενινγκ» και έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στην ανάγκη να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα ελέγχου του περιβάλλοντος στη διάσταση της επιβολής μέτρων, αλλά και της καταστολής. Πρότεινε χαρακτηριστικά ότι «χρειάζεται μια παγκόσμια αστυνομία περιβάλλοντος». Ο ίδιος συμπλήρωσε ότι δυνάμεις επιβολής και χώρες σαν τις ΗΠΑ και την Κίνα δεν μπορούμε να τις αφήσουμε να καταστρέφουν το μέλλον του πλανήτη.

Ο **Δημήτρης Παπαδημούλης**, βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ, επισήμανε, κατά το χαιρετισμό του στην ημερίδα, ότι η Ελλάδα βρίσκεται υπό ένα διαρκή καταναγκασμό να ενσωματώσει στην εγκύρια νομοθεσία και να εφαρμόσει κοινοτικές Οδηγίες για θέματα περιβαλλοντικής προστασίας, έχοντας παράλληλα τεράστια κενά και προβλήματα σε αυτό τον τομέα, που απεικονίζονται στις καταγγελίες και τις καταδικαστικές αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου. Δε θα πρέπει, ωστόσο, να αφεθούμε σε αυτόν τον καταναγκασμό, πρόσθεσε ο κ. Παπαδημούλης, και ζήτησε η Ελλάδα να αρχίσει να χαράσσει δική της περιβαλλοντική πολιτική για να ανταποκριθεί στις σύγχρονες προκλήσεις, αφού είναι κοινώς παραδεκτό ότι η οικονομική κρίση επιβάλλει μία στροφή στα πρότυπα του περιβάλλοντος.

Ο **Νίκος Χρυσόγελος**, εκπρόσωπος των Οικολόγων Πρασίνων, επισήμανε ιδιαίτερα το γεγονός ότι η κυβέρνηση στον τομέα της περιβαλλοντικής πολιτικής εξακολουθεί να κινείται σε επίπεδα διακηρύξεων και καλών προθέσεων, οι οποίες, όπως είπε, δεν αρκούν. Χρειάζεται, πρόσθεσε ο ίδιος, τα εξαγγελθέντα μέτρα να συνδυάζονται με συγκεκριμένες ανακοινώσεις: ποιοι μηχανισμοί με το κατάλληλο προσωπικό και τις αναγκαίες υποδομές θα τις υλοποιήσουν και θα ελέγξουν τη σωστή εφαρμογή τους.

Μέτρα για τον κτιριακό τομέα

Τις επίσημες ανακοινώσεις για την ενέργεια στον κτιριακό τομέα προανήγγειλε στην ημερίδα η **Μαργαρίτα Καραβασιλή**, ειδική γραμματέας Επιθεώρησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας, τονίζοντας ότι οι νέες ευθιμίσεις για τις ενεργειακές επιθεωρήσεις στα κτίρια θα συνδυαστούν με ένα νέο πρόγραμμα οικονομικών και θεσμικών κινήτρων, που θα βοηθήσει τους πολίτες που θέλουν να κάνουν παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας και ενεργειακής αναβάθμισης, με ιδιαίτερη έμφαση στο σύνολο των κτιρίων. Το πρόγραμμα, είπε η κ. Καραβασιλή, θα δίνει σημαντικά κίνητρα, παρά τη δύσκολη οικονομική συγκυρία που βιώνουμε και την αδυναμία να εξευρεθούν τα μεγάλα κονδύλια, που θα ήταν απολύτως απαραίτητα για να μπορέσει πραγμα-

τικά η πολιτεία να δώσει μια ώθηση και να υποστηρίξει πολίτες που ζούνε σε άθλιες συνθήκες. Η ειδική γραμματέας ΥΠΕΚΑ είπε, επίσης, ότι η διαδικασία της ενεργειακής επιθεώρησης, θα γίνεται από ενεργειακούς επιθεωρητές για τον ιδιωτικό τομέα. Οι ενδιαφερόμενοι θα εντάσσονται σε ένα μητρώο ενεργειακών επιθεωρητών βάσει προσόντων και μιας διαδικασίας εκπαίδευσης και εξετάσεων, ούτως ώστε να υπάρχει και αξιοπιστία, αλλά κυρίως και ενημέρωση και εκπαίδευση πάνω στη μεθοδολογία που θα υπάρχει από εδώ και πέρα για τις μελέτες και για τις επιθεωρήσεις. Το πιστοποιητικό θα έχει ισχύ για δέκα χρόνια, είναι υποχρεωτικό για όλα τα νέα κτίρια τα οποία θα κατασκευάζονται με τον καινούριο κανονισμό και για τα υφιστάμενα άνω

των 1.000 τετραγωνικών, που θα ανακαινίζονται. Σε κάθε διαδικασία αγοραπωλησίας ή οικοίκιασης υποχρεωτικά θα πρέπει να προσκομίζεται από τον ιδιοκτήτη μαζί με τα άλλα δικαιολογητικά και το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων.

Μέτρα απασχόλησης

Στα θέματα της απασχόλησης εν μέσω της οικονομικής κρίσης αναφέρθηκε ο **Π. Ριλιμόν**, επιστημονικός σύμβουλος του ΙΝΕ της ΓΣΕΕ, τονίζοντας ότι βρισκόμαστε σε μία περίοδο, κατά την οποία η αύξηση της απασχόλησης και η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής χρειάζεται να αντιμετωπιστούν πια ως εξωγενείς, κατά κάποιο τρόπο, παράγοντες, ως παράγοντες τους οποίους πρέπει κανείς να φροντίσει, όχι περιμένοντας η οικονομία να λύσει αυτά τα προβλήματα, αλλά θέτοντας την ανάγκη να αντιμετωπιστούν από την αρχή. Ο ίδιος πρόσθεσε ότι είναι αναγκαίο να γίνουν ορισμένες σημαντικές αλλαγές στο μοντέλο ανάπτυξης. Ο κ. Ριλιμόν επισήμανε ειδικότερα ότι το πρόγραμμα σταθερότητας και ανάπτυξης προβλέπει ότι το 2013 θα έχουμε ένα ποσοστό ανεργίας 10,3%, παρά την αύξηση του ΑΕΠ εκείνο το χρόνο κατά 2,5%. Οι δαπάνες του τακτικού προϋπολογισμού θα μειωθούν μέχρι το 2013 κατά 15%, περίπου. Υπάρχουν μεγάλες πιθανότητες να έχουμε νέα περιοριστικά μέτρα. Το τρέχον έτος, το 2010, η μείωση του ΑΕΠ θα υπερβεί κατά πάσα πιθανότητα το προγραμματισμένο 0,3% και μπορεί να φτάσει το 1% ή και το 1,5%, με αποτέλεσμα να επηρεαστούν τα μεγέθη των επόμενων ετών και ειδικά το μέγεθος της ανεργίας. Ο ίδιος τόνισε ότι, παράλληλα με τα τρέχοντα μέτρα δημοσιονομικής πειθαρχίας, απαιτούνται συμπληρωματικά μέτρα σε ό,τι αφορά την αναδιανομή του εισοδήματος για την εξισορρόπηση των κοινωνικών επιπτώσεων αυτών των μέτρων και υπογράμμισε ότι στην πραγματικότητα τα αναπτυξιακά μέτρα είναι αυτά που θα τονώσουν την οικονομία και την απασχόληση.

Νομοθετικές δεσμεύσεις

Ο **Κώστας Τίγκας**, διευθυντής Ενεργειακής Πολιτικής και Σχεδιασμού στο Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας, αναφέρθηκε στο νομικό πλαίσιο που διέπει την υπόθεση των τριών «20». Πρόκειται για τη νέα Οδηγία 21/2009 για τις εκπομπές και την εμπορία εκπομπών. Σημαντική είναι, επίσης, η Οδηγία των ΑΠΕ 28/2009, που βάζει τους στόχους για το 2020. Η παρούσα ελληνική κυβέρνηση έχει θέσει το φιλόδοξο στόχο 20%, αντί για 18% που προβλεπόταν στην Οδηγία, με 40% στην ηλεκτροπαραγωγή. Επίσης προβλέπεται -και μάλλον θα επικρατήσει- για τη θερμότητα 20% και ισχύει, βέβαια, και το 10% των βιοκαυσίμων στις οδικές μεταφορές. Παράλληλα, στην εξοικονόμηση ενέργειας το παρόν νομικό πλαίσιο είναι η ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, ενώ η σχετική οδηγία θα αναθεωρηθεί. Υπάρχει, επίσης, η Οδηγία για τη συμπαραγωγή και, τέλος, η λεγόμενη Οδηγία της εξοικονόμησης ενέργειας, η οποία προβλέπει τους άμεσους στόχους μέχρι το 2016 και επίσης την εκπόνηση σχεδίων δράσης ενεργειακής αποδοτικότητας, εκ των οποίων ήδη το πρώτο έχει υποβληθεί.

Βιώσιμη αρχιτεκτονική

Ο **Νίκος Φυντικάκης**, αρχιτέκτονας μηχανικός, διευθυντής του Προγράμματος «UIA – ARES», τόνισε στην ημερίδα ότι η Διεθνής Ένωση Αρχιτεκτόνων, σε συνεργασία με άλλους φορείς θα συμβάλει στη διαμόρφωση παγκόσμιων κατευθυντήριων οδηγιών για μια βιώσιμη αρχιτεκτονική και σε ένα βιώσιμο σχεδιασμό μέσω διαφόρων κλιματικών, πολιτικών, κοινωνικών και πολιτιστικών καταστάσεων. Παρουσίασε την εμπειρία από μεγάλες πόλεις και στοιχεία συγκριτικής αξιολόγησης με την Αθήνα, δίνοντας ως χαρακτηριστικό παράδειγμα την επιβαρημένη ατμόσφαιρα της Καλλιδρομίου στα υποβαθμισμένα Εξάρχεια, τονίζοντας ότι η αναβάθμισή της θα μπορούσε να εκπέμψει ισχυρό μήνυμα αισιοδοξίας για μια βιώσιμη ανάπτυξη στην Αθήνα. Ο κ. Φυντικάκης έθεσε θέμα καλύτερης εκπαίδευσης, υπογραμμίζοντας ότι υπάρχουν τρόποι και πολύ καλές δημιουργίες αρχιτεκτόνων, οι οποίες πράγματι προσφέρουν στο περιβάλλον, ενώ τόνισε ότι «οι αρχιτέκτονες είμαστε υπεύθυνοι και πρέπει να ξεκινάμε στρατηγικά από το σχεδιασμό, δηλαδή από την ιδέα μέχρι την υλοποίηση».

Γραφειοκρατία και διαφθορά

«Η γραφειοκρατία είναι η μεγάλη αδελφή της διαφθοράς. Όσο περισσότερες υπογραφές θέλετε για να πάρετε μια άδεια, τόσο περισσότερα τα επίπεδα διαφθοράς» τόνισε στην ημερίδα ο **Νίκος Χαραλαμπίδης**, διευθυντής της Greenpeace, και σημείωσε ότι σύμφωνα με έρευνες διεθνών οίκων, η Ελλάδα είναι δεύτερη μετά την Ουγγαρία χώρα, όσον αφορά την περιπλοκότητα των γραφειοκρατικών διαδικασιών για την εγκατάσταση ΑΠΕ στην Ευρώπη. Ο ίδιος υποστήριξε ότι οι μόνοι οι οποίοι τζι-

ράρουν χρήμα γύρω από τις ΑΠΕ αυτή τη στιγμή είναι οι μελετητές οι οποίοι καταθέτουν μελέτες. Παραγωγή δεν υπάρχει. Άδειες θέσεις εργασίας δεν υπάρχουν. Γιατί; Για τον απλούστατο λόγο, ότι αυτή τη στιγμή παράγουμε χαρτάκια. Το αίτημά μας, είπε ο κ. Χαραλαμπίδης, είναι να φτάσουμε στο one-stop shop. Ένας χώ-

ρος στον οποίο θα πηγαίνει ο επενδυτής, ο οποίος, εφόσον συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις, θα παίρνει την έγκριση. Να σταματήσει ο γνωστός κύκλος «πήγαινε στον άλλο, θα σου πω, κατά περίπτωση, πέρα από εδώ, να το δούμε». Αυτό το «να το δούμε» με κάνει έξαλλο, πολιτικά και κοινωνικά.

Ενεργοβόρα κτίρια

Τα κτίριά μας είναι τα πιο ενεργοβόρα στην Ευρώπη. Καταναλώνουμε για θέρμανση σχεδόν τρεις φορές περισσότερη ενέργεια στην Αθήνα απ' ό,τι καταναλώνει ένα κτίριο στη Δανία ή στη Σουηδία, τόνισε στην ημερίδα ο **Μ. Σανταμούρης**, καθηγητής του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Και πρόσθεσε, χαρακτηριστικά, ότι στη χώρα μας η ενεργειακή κατανάλωση ανά κατοικία για θέρμανση, π.χ., στους πολίτες χαμηλού εισοδήματος, είναι κατά 127% μεγαλύτερη απ' ό,τι στους πολίτες ουσιαστικά υψηλού εισοδήματος ανά τετραγωνικό μέτρο και ανά άτομο, καταδεικνύοντας την έλλειψη γνώσης και ενημέρωσης για τις καταναλωτικές συνήθειες των πολιτών. Στοιχεία πολύ σημαντικά, τα οποία θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στη χάραξη και εφαρμογή μιας νέας πολιτικής, αν θέλουμε διορθωτικές παρεμβάσεις στον τομέα της εξοικονόμησης ενέργειας και γενικότερα στην ενεργειακή κατάσταση που επικρατεί στη χώρα. Ο κ. Σανταμούρης, συνδέοντας τον κατασκευαστικό τομέα με την εξοικονόμηση ενέργειας στα κτίρια, σημείωσε, ακόμη, ότι το σύνολο της εγχώριας κατασκευαστικής δραστηριότητας, δημόσιας και ιδιωτικής, είναι περίπου 14 δις. ευρώ και έχει μέχρι τώρα έναν ρυθμό ανάπτυξης της τάξεως του 12% το χρόνο. Αντιπροσωπεύει, περίπου, το 9% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος και μόνο οι κατασκευές κατοικιών αντιστοιχούν στο 23% των επενδύσεων στη χώρα. Το σύνολο της εγχώριας απασχόλησης στον τομέα της κατασκευής είναι, περίπου, 300.000 άτομα και ο κατασκευαστικός τομέας είναι υπεύθυνος, περίπου, για το 7% της συνολικής εργασίας. Για κάθε θέση εργασίας στον τομέα της κατασκευής δημιουργούνται δύο νέες θέσεις εργασίας στον γενικότερο τομέα της οικονομίας. Στην πραγματικότητα ο χώρος των κατασκευών είναι υπεύθυνος για το 20%, περίπου, της συνολικής αγοράς εργασίας στη χώρα.

Πολιτική προστασία

Τα νέα δεδομένα που διαμορφώνονται από τις συνθήκες της κλιματικής αλλαγής, υπαγορεύουν την ανάγκη ενός νέου πλαισίου για την πολιτική προστασία, τόνισε στην ημερίδα ο **Θόδωρος Δραγκιώτης**, μέλος της Διοικούσας Επιτροπής του ΤΕΕ. Τρία δεδομένα είναι η άνοδος της στάθμης της θάλασσας, οι εκτεταμένες ξηρασίες (άρα βλέπε πυρκαγιές όσον αφορά το δασικό πλούτο) και οι ξαφνικές και μεγάλες πλημμύρες. Ο κ. Δραγκιώτης επισήμανε ότι η πολιτική προστασία στην Ελλάδα, όπως είναι νομοθετημένη και διαμορφωμένη, κατευθύνεται στην ανακούφιση

από το γεγονός, ωσέποτε αυτό συμβεί. Και ενδεχομένως για κάποια θέματα δεν έχει καν αρμοδιότητα. Η πολιτική προστασία στη σημερινή εποχή πρέπει να αποκτήσει εύρος και βάθος ενεργειών. Και κυρίως πρέπει να κατευθυνθεί στην πρόληψη. Ως χαρακτηριστικό παράδειγμα ο κ. Δραγκιώτης ανέφερε τις πλημμύρες σημειώνοντας ότι «δεν μας εμποδίζει κανείς να σχεδιάσουμε τη διαχείριση των λεκανών με τρόπο που να μην καταστραφεί εν πάση περιπτώσει σε μεγάλο βαθμό το ανθρώπινο δυναμικό μας με τις δραστηριότητές του ή οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις ή

«Πράσινες κατοικίες»

Η Διεύθυνση Οικιστικής Πολιτικής και Κατοικίας του ΥΠΕΚΑ σε συνεργασία με δύο ομάδες ειδικών, που θα υποστηρικθούν και από εκπρόσωπο του Τεχνικού Επιμελητηρίου και του ΣΑΔΑΣ θα διαμορφώσουν τα πρότυπα για την παραγωγή δύο κατοικιών μηδενικής εκπομπής ρύπων και άλλων αποβλήτων, που θα αξιοποιηθούν σε πιλοτικό πρόγραμμα για παρεμβάσεις σε υποβαθμισμένες περιοχές του περιστετικού χώρου. Αυτό ανακοίνωσε στην ημερίδα η γενική γραμματέας του ΥΠΕΚΑ, **Μαρία Καλτσά**. Η κλιματική αλλαγή, συνέχισε, η ίδια επηρεάζει το χώρο και το σχεδιασμό μέσω των αλλαγών στις χρήσεις γης. Επηρεάζει, μέσα από τον προσδιορισμό των κοινωνικοοικονομικών δραστηριοτήτων, όπως αυτές αποτυπώνονται στο χώρο και στην οργάνωση του χώρου στα οικοσυστήματα. Ο τουρισμός είναι μια δραστηριότητα η οποία, ίσως, κατεξοχήν δεχθεί, με σαφέστερο και καθαρότερο τρόπο, τα αποτελέσματα αυτών των μεταβολών στο κλίμα. Είμαστε αντιμέτωποι με ένα περιβάλλον, όπου τα ευαίσθητα τμήματά του, που είναι οι ακτογραμμές, θα είναι εξαιρετικά ευάλωτα. Όχι μόνον ως τόποι δομημένοι ή δυνητικά δομημένοι, αλλά και ως φυσικό τοπίο, ως αμμοθίνες, ως φρύγανα, που είναι χαρακτηριστικά της ελληνικής ακτογραμμής και του νησιωτικού χώρου. Η κα Καλτσά σημείωσε ότι θα ενσωματωθούν στο ειδικό χωροταξικό για τον τουρισμό αυτές οι προβλέψεις ως νέες κατευθύνσεις και θα τεθούν σε διάλογο.

οποιοδήποτε άλλο στοιχείο δημιουργεί διακινδύνευση μέσα στο χώρο. Οφείλουμε, λοιπόν, να δυναμώσουμε την πολιτική προστασία δίνοντάς της επιτελικές αρμοδιότητες και υποχρεώνοντάς την να σχεδιάσει, ώστε τα γεγονότα να μην μας προκαταλαμβάνουν την ώρα που συμβαίνουν».

Η πρόκληση της γεωργίας

Η γεωργία επηρεάζεται σημαντικά από την κλιματική αλλαγή. Τα περιστατικά υποβάθμισης του εδάφους, οι παρατεταμένες ξηρασίες σε ολόκληρες γεωγραφικές περιοχές ή η έλλειψη νερού και η μόλυνση του υδροφόρου ορίζοντα είναι πάρα πολύ συχνά, τόνισε στην ημερίδα ο **Ε. Αργύρης**, βουλευτής, Αντιπρόεδρος της Βουλής. Ο ίδιος σημείωσε ότι οι πληθυσμοί που εξαρτώνται από τη γεωργία είναι, επίσης, τα πρώτα θύματα αυτής της αλλαγής που βιώνουμε στις μέρες μας. Κι αν λάβουμε υπόψη μας ότι το πιο σημαντικό εργαλείο καταπολέμησης της φτώχειας στον τρίτο κόσμο είναι η γεωργία, συμπεραίνει κανείς πολύ εύκολα τι θα συμβεί με την επιδείνωση των κλιματικών αλλαγών και την καταστροφή μεγάλων εκτάσεων καλλιεργήσιμης γης σε χώρες του τρίτου κόσμου, όπου ζουν εκατομμύρια άνθρωποι, οι οποίοι θα αναγκαστούν να μεταναστεύσουν βίαια. Σύμφωνα με τον κ. Αργύρη, οι κλιματικές αλλαγές θα έχουν πολύπλοκες επενέργειες στις βιοφυσικές διεργασίες που στηρίζουν τα γεωργικά συστήματα, με συγχρόνως αρνητικές και θετικές συνέπειες στις διάφορες περιοχές του κόσμου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπου υπάγεται και η χώρα μας.

Χωροταξικός σχεδιασμός

«Αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση μέσω του χωροταξικού σχεδιασμού θα σήμαινε, μεταξύ άλλων, ότι η κλιματική αλλαγή θα αποτελούσε μια από τις σημαντικές παραμέτρους επιλογής πολιτικών και δράσεων, ότι ο χρονικός ορίζοντας σχεδιασμού, αλλά και εφαρμογής του θα γινόταν πιο μακροπρόθεσμος. Και ότι οι χωρικές διαστάσεις άλλων τομεακών και διαχειριστικών πολιτικών, όπως, π.χ., του νερού, της ενέργειας, των μεταφορών, των αποβλήτων, των φυσικών κινδύνων, των οικοσυστημάτων, της απερίθωτης κλπ., θα ενσωματώνονταν στο συνολικό χωροταξικό σχεδιασμό». Αυτά τόνισε η **Αθηνά Μουρμούρη**, από τη Διεύθυνση Χωροταξίας του ΥΠΕΚΑ, σημειώνοντας ότι τα χωροταξικά σχέδια των τελευταίων ετών, δηλαδή το γενικό και τα τρία ειδικά πλαίσια, παρά την τότε επίσημη επιλογή να μη γίνουν σοβαρές αναφορές στην κλιματική αλλαγή, συμπεριλαμβάνουν, έστω και με δειλά βήματα, κάποιες δράσεις που θα μπορούσαν να συμβάλουν στην αντιμετώπιση των συνεπειών των κλιματικών αλλαγών. Η κα Μουρμούρη ανακοίνωσε στην ημερίδα ότι για την ολοκληρωμένη διαχείριση παράκτιων περιοχών έχουν ήδη ενταχθεί στο ΕΣΠΑ για την περίοδο 2007-2013 και δράσεις, που, ανάμεσα σε άλλα, προβλέπουν μελέτη σε επίπεδο νομού για τον εντοπισμό των ευάλωτων στις κλιματικές αλλαγές παράκτιων περιοχών της χώρας και προτάσεις για κατάλληλες πολιτικές προσαρμογής και συναφή μέτρα.

Κλιματική αλλαγή και υποδομές

Το κλίμα και τα ακραία φαινόμενα αλλάζουν και αυτό επηρεάζει και τις υποδομές, είπε στην ημερίδα ο **Σπύρος Παπαρηγόριου**, μελετητής, μέλος ΜΕΠΑΑ, σημειώνοντας ότι στόχος των υποδομών είναι η προστασία της ζωής, της υγείας, της κοινωνικής ευημερίας όλων των κατοίκων για να αναπτυχθούν οι οικονομικές δραστηριότητες και να διατηρηθούν οι πολιτιστικές και αισθητικές αξίες. Ο κ. Παπαρηγόριου, αναφερόμενος στις προσπάθειες που έχει αναλάβει η Παγκόσμια Ομοσπονδία Μηχανικών, σημείωσε ότι υπάρχει ανάγκη ανάπτυξης νέων κριτηρίων σχεδιασμού για τις νέες υποδομές και αλλαγής προτύπων για τις κατασκευές των έργων υποδομής. Οι ευαίσθητες παράμετροι που σχεδιάσμου για τα έργα υποδομής, ενδεικτικά, είναι η βροχοπτώση, είναι η ανεμοπιέση, είναι η στάθμη της θάλασσας, είναι η υγρασία, είναι τα φορτία χιόνος, είναι η θερμοκρασία, είναι η ηλιακή ακτινοβολία. Οι υποδομές, για τις οποίες δουλεύουμε και προσπαθούμε να δημιουργήσουμε ένα πρωτόκολλο προσέγγισης του ζητήματος, αφορούν τα κτίρια, το οδικό και το σιδηροδρομικό δίκτυο, τα αεροδρόμια, την ύδρευση, την αποχέτευση, την αντιπλημμυρική προστασία, τα λιμάνια, τις τηλεπικοινωνίες και τα ενεργειακά έργα. Η κλιματική αλλαγή θα έχει, προφανώς, περιφερειακή διαφοροποίηση αρκετά μεγάλη. Οι ρυθμοί, δηλαδή, της αλλαγής θα είναι περιφερειακά και τοπικά διαφορετικά από μέρος σε μέρος του κόσμου. Για την περιοχή μας, τη Νοτιοανατολική Ευρώπη, πρέπει να διαγνώσουμε το χαρακτήρα αυτών των αλλαγών, να δούμε πού είμαστε πιο ευαίσθητοι και τα προβλήματα που αναμένονται στις υποδομές μας.

Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Πρέπει να συμπεριλάβουμε την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή στο πλαίσιο των πολιτικών μας, στον τρόπο σκέψης και δράσης μας, γιατί, εκτός όλων των άλλων, ακόμα και αν επιτύχουμε τη συγκράτηση και τον περιορισμό των εκπομπών των αερίων του φαινομένου του θερμοκηπίου, σε παγκόσμιο επίπεδο, θα χρειαστεί κανόνος χρόνος προκειμένου να ανακάμψει ο πλανήτης από τις επιπτώσεις του φαινομένου του θερμοκηπίου, λόγω της ποσότητας των αερίων που βρίσκονται στην ατμόσφαιρα. Αυτό τόνισε η **Χριστίνα Θεοαράνη**, δρ. Περιβαλλοντολόγος της

ΜΕΠΑΑ του ΤΕΕ, σημειώνοντας ότι χρειάζεται η γεωγραφική προσέγγιση του θέματος, καθώς οι περιοχές της νότιας Ευρώπης και της λεκάνης της Μεσογείου θα πληγούν περισσότερο σε σχέση με άλλες περιοχές της Ευρώπης. Στους επιμέρους τομείς η κα Θεοαράνη έδωσε ιδιαίτερο βάρος στη γεωργία, καθώς, σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τροφίμων, το 2050 οι ποσότητες τροφίμων θα πρέπει να αυξηθούν κατά 70% για να καλύψουν τις ανάγκες των 9 δισ. του πληθυσμού της Γης. Και με δεδομένο ότι και τα τρόφιμα έχουν μπει στο χρηματιστήριο

Χωρική οργάνωση

Η χωρική οργάνωση επηρεάζει την κλιματική αλλαγή, τόνισε ο **Δ. Οικονόμου**, καθηγητής Χωροταξίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, σημειώνοντας ότι το χωροταξικό επίπεδο και το πολεοδομικό επηρεάζουν με πολύ άμεσο τρόπο και αρνητικά το φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής, αυξάνοντας κυρίως την κατανάλωση καυσίμων και μέσω αυτών την παραγωγή των ρύπων του θερμοκηπίου. Επίσημανε, επίσης, υπερβολική έκταση του αστικού και οικιστικού χώρου, σε σχέση με τον πληθυσμό που εξυπηρετούν, με αποτέλεσμα τις πολύ χαμηλές πυκνότητες στον οικιστικό χώρο, λόγω του άθλιου σχεδιασμού των πόλεων και των οικισμών, πράγμα που σημαίνει ότι έχουμε τρομερή σπατάλη χώρου και αύξηση των μετακινήσεων. Αύξηση των μετακινήσεων, επίσης, προκαλεί αυτό το

περίεργο ελληνικό σύστημα της εκτός σχεδίου δόμησης. Της δυνατότητας δηλαδή ο καθένας να οικοδομεί περίπου όπου θέλει. Δεν υπάρχει άλλη ευρωπαϊκή χώρα που να έχει αυτό το σύστημα, πλέον, εδώ και πολλά χρόνια. Και οι χώρες που το είχαν, το έχουν περιορίσει πάρα πολύ. Ο κ. Οικονόμου υπογράμμισε ότι αυτό που πρέπει να γίνει, λοιπόν, είναι τα στοιχεία των χωρικών πολιτικών, τα οποία παρήγαγαν τα προηγούμενα χαρακτηριστικά της χωρικής οργάνωσης, να αλλάξουν.

Νέες προκλήσεις

«Τον Απρίλη του 2009 βγήκε η Λευκή Βίβλος για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κάποιες άλλες χώρες είχαν παρουσιάσει ήδη τα προγράμματα προσαρμογής (Ηνωμένο Βασίλειο, Γαλλία, Ολλανδία, Δανία, Φινλανδία, Ισπανία). Στην Ελλάδα μέχρι τώρα δεν έχουμε κάνει τίποτα». Αυτά τόνισε ο **Αχ. Πληθάρας**, υπεύθυνος εκστρατειών πολιτικής WWF, συμπληρώνοντας ότι είναι αναγκαία η σύνδεση με άλλες διαδικασίες σχεδιασμού, όπως ο χωροταξικός σχεδιασμός για τον τουρισμό, τις ανανεώσιμες πηγές, τη βιομηχανία, στις οποίες είμαστε, επίσης, ακόμα σε εμβρυακό επίπεδο. Ο κ. Πληθάρας τόνισε ότι ως κοινωνία και επαγγελματικοί τεχνικοί φορείς, τεχνοκράτες, διπλωμάτες, επιστήμονες, αλλά και πολιτικοί, δεν πρέπει να δούμε την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή ως ένα ακόμα βάρος. Αντιθέτως, θα πρέπει να έχουμε μία μεγάλη ευκαιρία για να απεμπλακούν και να ξεκολλήσουν, αλλά και για να λύσουμε χρόνια προβλήματα.

στις ακτές και τα θαλάσσια οικοσυστήματα, στο χωροταξικό σχεδιασμό κλπ. και υπογράμμισε ότι είναι σημαντικό να αξιοποιήσουμε πόρους, οι οποίοι, ούτως ή άλλως, προβλέπονται για το περιβάλλον από το ΕΣΠΑ και άλλα προγράμματα.

Αποφασισμένο να στηρίζει, σε τεχνικό επίπεδο, κάθε προσπάθεια αποκατάστασης του σημερινού θλιβερού καθεστώτος και της εφαρμογής των βασικών κανόνων οδικής ασφάλειας, σε ό,τι αφορά τις παρόδιες διαφημιστικές πινακίδες, είναι το Παρατηρητήριο Οδικής Ασφάλειας του ΤΕΕ, κατανοώντας απολύτως την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης και της πολιτείας στο θέμα αυτό.

Το ΠΟΑ/ΤΕΕ παρακολουθεί, με ιδιαίτερο ενδιαφέρον, τις συζητήσεις που γίνονται το τελευταίο διάστημα σε επίπεδο φορέων, κοινοβουλίου, κυβέρνησης, αλλά και Δικαιοσύνης. Θεωρεί ότι η τελευταία απόφαση του Αρείου Πάγου, με την οποία δικαιώθηκε, μετά από πολύχρονο αγώνα, πατέρας, ο οποίος έχασε το παιδί του μετά από πρόσκρουση του οχήματος σε διαφημιστική πινακίδα, λειτουργεί

Να απομακρυνθούν οι παρόδιες διαφημιστικές πινακίδες

ως καταλύτης για την πλήρη ενεργοποίηση του άρθρου 11 του ΚΟΚ περί διαφημιστικών πινακίδων και των ποινών που επιβάλλει.

Με αφορμή όλα αυτά, το ΠΟΑ/ΤΕΕ υπογραμμίζει ορισμένα τεχνικά ζητήματα:

Οι κολόνες στήριξης των διαφημιστικών πινακίδων ανήκουν στα εμπόδια παρά την οδό, τα οποία κρίνονται κρίσιμα για την οδική ασφάλεια. Σύμφωνα με διεθνείς έρευνες, ποσοστό 25-30% των θανατηφόρων ατυχημά-

των οφείλονται σε πλευρικά «εμπόδια», που χρήζουν προστασίας.

Στο υπουργείο ΥΠΟΜΕΔΙ βρίσκονται στη φάση έγκρισης οδηγίες Συστημάτων Συγκράτησης Οχημάτων (ΟΜΟΕ - ΣΣΟ) επί της οδού, οι οποίες εναρμονίζονται πλήρως με το ευρωπαϊκό πρότυπο (EN1317) και η εφαρμογή των οποίων αναμένεται να συμβάλει στη μείωση των τροχαίων δυστυχημάτων. Το ΠΟΑ/ΤΕΕ προτείνει στο υπουργείο ΥΠΟΜΕΔΙ την άμεση έγκριση των οδηγιών αυτών και

την υποχρεωτική εφαρμογή τους, σε πρώτη φάση, από όσους μελετούν και κατασκευάζουν οδούς οι οποίες ανήκουν στο Διερωπαϊκό Οδικό Δίκτυο.

Παράλληλα, οι υπηρεσίες συντήρησης του Διερωπαϊκού Οδικού Δικτύου, στο πλαίσιο των περιοδικών ελέγχων συντήρησης, οφείλουν να προτάξουν την απομάκρυνση των παράνομων διαφημιστικών πινακίδων και την προστασία των χρηστών της οδού έναντι των υφιστάμενων επικίνδυνων πλευρικών εμπόδιων.

Κατά το ΠΟΑ/ΤΕΕ, η απλοποίηση του αντίστοιχου άρθρου του ΚΟΚ, περί διαφημιστικών πινακίδων, θα βοηθήσει τις αρμόδιες υπηρεσίες στην ταχεία απομάκρυνση των παράνομων πινακίδων.

Η σημαντική αυτή προσπάθεια, παρά το γεγονός ότι θίγει ισχυρά συμφέροντα, που επιδιώκουν να συνεχιστεί η εικόνα της τεράστιας αυθαιρεσίας, με επικίνδυνες διαστάσεις για οδηγούς και επιβαίνοντες σε οχήματα, πρέπει, κατά το ΠΟΑ/ΤΕΕ, να ολοκληρωθεί.

Έλληνες εμπειρογνώμονες στην Κίνα

Το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, στο πλαίσιο των δράσεών του για την ενίσχυση της δραστηριοποίησης των Ελλήνων μηχανικών στο εξωτερικό, συνεχίζει τη συνεργασία του με την Κρατική Υπηρεσία Ξένων Εμπειρογνομητών -State Administration of Foreign Experts Affairs (SAFEA)- της ΛΔ της Κίνας, της οποίας κύριος ρόλος είναι η εισαγωγή εξειδικευμένης εφαρμοσμένης γνώσης στην Κίνα. Στο πλαίσιο της συνεργασίας αυτής, εκπρόσωποι του ΤΕΕ συμμετεί-

χαν το Νοέμβριο 2009 σε μεγάλη διάσκεψη για τη Διεθνή Ανταλλαγή Επαγγελματιών, η οποία διοργανώνεται ετησίως από τον κινεζικό φορέα (για την Έκθεση Πεπραγμένων με τίτλο «Διάσκεψη για τη Διεθνή Ανταλλαγή Επαγγελματιών (CIEP), Σενζέν – Κίνα, 7-8/11/2009» βλ.: http://portal.tee.gr/portal/page/portal/INTER_RELATIONS/organization/2009/general.

Κατά τη διάρκεια της διοργάνωσης, οι εκπρόσωποι του ΤΕΕ δέχθηκαν μεγάλο αριθμό αιτημάτων για τη συμμετοχή εμπειρογνομητών του ΤΕΕ σε έργα διαφόρων επαρχιών της Κίνας, περιγραφές των οποίων βρίσκονται αναρτημένες στην ιστοσελίδα της Δ/σης Θεμάτων Ευρωπαϊκής Ένωσης και Διεθνών Σχέσεων, η οποία και εμπλουτίζεται συνεχώς με νέες πληροφορίες έργων (http://portal.tee.gr/portal/page/portal/INTER_RELATIONS/gr

engineers/relations). Από την ίδια θέση μπορείτε να ενημερωθείτε και για τη διαδικασία συμμετοχής στο Πρόγραμμα Εμπειρογνομητών.

Οι Έλληνες εμπειρογνώμονες που θα επιλεγούν να συμμετάσχουν στα έργα αυτά από κινεζικές εταιρείες του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, λαμβάνουν συμβολική μόνον αμοιβή για τις υπηρεσίες τους, αλλά τα έξοδα της μετάβασης και παραμονής τους στην Κίνα, συνήθως για διάστημα 1-2 εβδομάδων, καλύπτονται πλήρως από την κινεζική πλευρά.

] Διεύθυνση Θεμάτων Ευρωπαϊκής Ένωσης και Διεθνών Σχέσεων, Τμήμα Θεμάτων Ευρωπαϊκής Ένωσης, e-mail: greok@central.tee.gr, τηλ.: +210-3291.613, +210-3291.347